

Тужилаштво - Тужитељство Босне и Херцеговине
Тужилаштво Босне и Херцеговине

Број: Т20 0 КТ 0025914 24

Сарајево, 23.09.2024. године

На основу члана 216. став 3. Закона о кривичном поступку Босне и Херцеговине, доносим:

НАРЕДБУ
о несprovedњу истраге

Према:

1. ██████████ запослена у ██████████,
██████████, предсједник ██████████

неће се спроводити истрага јер из пријаве и пратећих списа очигледно да пријављено djело није кривично djело изазивање националне, расне и вjерске мржње, раздора и нетрпљивости из члана 145а. КЗ БиХ.

ОБРАЗЛОЖЕЊЕ

Дана 23.08.2024. године запримљена је Кривична пријава анонимног подносиоца против ██████████ и ██████████ због сумње да су починили кривично djело изазивање националне, расне и вjерске мржње, раздора и нетрпљивости из члана 145а. КЗ БиХ, на начин да су: након што је Рјасет Исламске заједнице БиХ дана 16.08.2024. године саопштио инструкцију реису-л-улеме Хусеина Кавазовића за учење „кишне дове“ због дуготрајне суше, на исту је путем друштвених мрежа Facebook и „X“ реаговала ██████████ објавом „Треба што prije patentirati ovu genijalnu ideju za rješenje klimatskih problema. Pa jel! Kud se toga nismo sjetili prije ovih vrućina“, а која објава је изазвала позитивне и негативне реакције на друштвеним мрежама, на које се саопштењем огласила ██████████ која је осудила говор мржње упућен ██████████ нарочито говор мржње упућен од стране политичара у БиХ, у којем се саопштењу као име реису-л-улеме наводи име Mustafe ef. Cerića, ранијег реису-л-улеме, а не тренутног реису-л-улеме Хусеина Кавазовића, а што је касније исправљено накнадним саопштењем и исправком имена. Подносилац пријаве сматра да објава ██████████ представља исмијавање и вриједанње вjерског

poglavara Bošnjaka, te da je izazvala vjersku mržnju i netrpeljivost kod većine ljudi. Dalje, prijavitelj smatra da je u saopštenju [REDACTED] „politički subjekt je svjesno, sa ciljem daljeg omalovažavanja u saopćenju naveo pogrešno ime reisu-l-uleme“, te je sve ovo, kako smatra prijavitelj, proizvelo izazivanje vjerske mržnje, razdora i netrpeljivosti, a posebno jer se radi o javnim osobama koje u javnom prostoru moraju imati realan odnos prema drugima i drugačijim vjerskim ubjedenjima. U Krivičnoj prijavi je navedeno da se kao prilozi iste dostavljaju objava [REDACTED] i objava saopštenja [REDACTED] od 16.08.2024. godine, međutim prijava je u Tužilaštvu zaprimljena bez navedenih priloga.

U kontekstu provjere prijave, postupajući tužilac je pribavio i izvršio uvid u sporne objave. Nakon uvida u prijavu i sporne objave, postupajući tužilac je ustanovio da je očigledno da prijavljeno djelo nije krivično izazivanje nacionalne, rasne i vjerske mržnje, razdora i netrpeljivosti iz člana 145a. KZ BiH.

Naime, članom 145a. KZ BiH propisano je da krivično djelo izazivanje nacionalne, rasne i vjerske mržnje, razdora i netrpeljivosti čini onaj ko javno izaziva ili raspiruje nacionalnu, rasnu ili vjersku mržnju, razdor ili netrpeljivost među konstitutivnim narodima i ostalima, kao i drugima koji žive ili borave u Bosni i Hercegovini. Za postojanje samog krivičnog djela potrebno je i da sama radnja učinjenja pogodna da izazove ili raspiri nacionalnu, rasnu ili vjersku mržnju i da je umišljaj učiniooca usmjeren na izazivanje ili raspirivanje mržnje. Dakle, za postojanje djela zakon zahtijeva postojanje radnje učinjenja koja se može shvatiti kao pozivanje na mržnju (izazivanje) ili raspirivanje mržnje, razdora ili netrpeljivosti. Takođe, krivično djelo se može počinuti samo sa umišljajem, direktnim ili eventualnim, odnosno namjerom „govornika“ da svojim riječima izazove ili raspiri nacionalnu, rasnu ili vjersku mržnju, razdor ili netrpeljivost među konstitutivnim narodima, odnosno namjerom da podstakne određene akcije iznošenjem svojih stavova, mišljenja ili vjerovanja, što u ovom predmetu nije postojalo. Pored odredaba kojim se definiše postojanje krivičnog djela, potrebno je cijeniti i odredbe čl. II Ustava BiH kojima se nalaže državi i entitetima da obezbijede najviši nivo međunarodno priznatih ljudskih prava i osnovnih sloboda odnosno prava i sloboda predviđenih u Evropskoj konvenciji za zaštitu ljudskih prava i osnovnih sloboda i njenim protokolima koji se direktno primjenjuju u Bosni i Hercegovini. Ovi akti, koji između ostalog garantuju slobodu misli, savjesti i vjere kao i slobodu izražavanja, imaju prioritet nad svim ostalim zakonima.

Dakle, u kontekstu počinjenja krivičnog djela potrebno je izvršiti ocjenu da li je predmetna objava „*Treba što prije patentirati ovu genijalnu ideju za rješenje klimatskih problema. Pa jel! Kud se toga nismo sjetili prije ovih vrućina*“ ili saopštenje „[REDACTED]“ u kojem je pogriješeno ime reisu-l-uleme BiH pogodna da proizvede posljedicu, odnosno da prouzrokuje ili intezivira nacionalnu, rasnu ili vjersku mržnju. U konkretnom slučaju, prema mišljenju postupajućeg tužioca, nesporno je da je prijavljena [REDACTED] svojom objavom pokazala nekorektnost prema vjerskim osjećajima pripadnika islamske vjeroispovjesti, međutim imajući u vidu pravo na slobodu misli i izražavanja pojedinca u demokratskom društvu, takva izjava nije pogodna da izazove ili raspiri nacionalnu, rasnu ili vjersku mržnju. Takođe, očita pogreška imena trenutnog reisu-l-uleme u saopštenju „[REDACTED]“, a koja je ubrzo ispravljena, nije mogla proizvesti potrebnu posljedicu.

Imajući u vidu navedeno postupajući tužilac donosi odluku da se istraga neće sprovoditi.

Tužilaštvo će, u smislu čl. 216. stav 4. ZKP BiH, u roku od tri dana od dana donošenja odluke, imajući u vidu da je podnosilac prijave anonimna, obavještenje o pravu na pritužbu dostaviti putem oglasne ploče.

**TUŽILAC
TUŽILAŠTVA BiH**